

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

کاربرگ ترجمان دانش طرح‌های پژوهشی

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

عنوان طرح پژوهشی	تحلیل ریشه ای علت موربیدیتی شدید مادری در بیمارستانهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان سال ۹۶-۹۷
کد طرح	۳۹۷۴۶۴
نام و نام خانوادگی مجری طرح	دکتر شهناز کهن
نام و نام خانوادگی همکاران طرح	سپیده ژالی ، دکتر مرجان بیگی، دکتر آذر دانش
دانشکده/مرکز تحقیقاتی	دانشکده پرستاری و مامایی / مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی

۱. مخاطبان طرح پژوهشی (لطفاً ضمن انتخاب افراد یا گروه‌هایی که بتوانند به طور مستقیم از نتایج طرح استفاده

نمایند، به هر کدام از آنها وزن ۱ تا ۵ بدهید)

۳ گیرندگان خدمات سلامت (مردم، بیماران، رسانه‌ها)

۲ ارائه‌کنندگان خدمات سلامت (ماماها ، پزشکان عمومی، متخصصین زنان، پرستاران و ...)

۱ مدیران و سیاست‌گزاران نظام سلامت (مسئولین مامایی ، مدیران بیمارستان، دانشگاه، سازمان غذا و دارو، معاونت

بهداشتی و ...)

۵ سرمایه‌گذاران و بخش‌های تولیدی (کارخانجات دارویی، صنایع غذایی، تجهیزات پزشکی و ...)

۴ سایر مخاطبین (مثلاً سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین، بهزیستی، آموزش و پرورش، مدیران خارج از نظام سلامت)

۲. آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

بله خیر نمی‌دانم

۳. استخراج و نگارش پیام پژوهشی

الف. عنوان پیام یا خبر (حداکثر ۱۵ کلمه)

شناسایی علل ریشه ای موربیدیتی شدید مادری می‌تواند منجر به پیشگیری از ناتوانی و مرگ و میر مادران و بهبود سلامت مادران می‌شود.

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

ب. مقدمه و اهمیت موضوع (حداکثر ۴۰ کلمه)

بررسی موربیدیتته شدید مادری و یا موارد نزدیک به مرگ می تواند به عنوان شاخص جدید و مفیدتری برای بررسی کیفیت مراقبت مادران و به عنوان استراتژی موثر برای کاهش مرگ و میر مادران استفاده شود. مطالعه حاضر با هدف تعیین علل ریشه ای موربیدیتی شدید مادری با استفاده از روش تحلیل ریشه ای علت بر روی ۱۰ مادر دچار عارضه که بصورت تصادفی انتخاب شده بودند، انجام شد.

ج. یافته‌ها و پیام‌های اصلی پژوهش را به بدون استفاده از واژگان تخصصی و به زبان ساده بنویسید:

توجه: طرح ممکن است یک یا بیش از یک پیام داشته باشد. مسؤلیت صحت پیام‌ها بر عهده مجری طرح می‌باشد.
پیام شماره ۱: (حداکثر ۵۰ کلمه)

ارائه‌کنندگان خدمات سلامت: نیروی انسانی از دسته عوامل مربوط به خدمات بهداشتی و درمانی (پزشک و یا پرسنل پرستاری و مامایی) مهمترین عامل در زمینه ایجاد موربیدیتی مادران می باشد بنابراین بایستی بر ارتقا سطح دانش، مهارت و تبصر علمی آنها در جهت کاهش عوارض و مرگ و میر مادران و نوزادان بیش از پیش تاکید شود.

پیام شماره ۲: (حداکثر ۵۰ کلمه)

پیام برای مدیران و سیاست‌گزاران: با توجه به اینکه تحلیل ریشه ای مشکلات مرتبط با نیروی انسانی به خطاهای مدیریتی در سطوح وزارتخانه و دانشگاه و مدیریت نامناسب برنامه ریزان برمی گردد ضرورت دارد که مسئولین، مجریان سلامت و سیاستگذاران با درایت بهتر و واقع بینی بیشتر به ریشه یابی کلیه خطاها بپردازند.

د. پیشنهاد برای کاربرد نتایج (حداکثر ۴۰ کلمه)

به مدیران و سیاستگذاران و مسئولین بهداشت عمومی در حوزه پری ناتال پیشنهاد می شود تا با واگذاری مسؤلیت انجام تحلیل ریشه ای ناتوانی، ناخوشی و مرگ ها بر عهده اعضای هیئت علمی دانشکده های پزشکی و پرستاری و مامایی، به منظور بررسی علمی، دقیق و همه جانبه نظام مراقبت مرگ مادر باردار، خدمات سلامت را ارتقای بخشند.

د. کدامیک از روش‌های انتقال پیام را پیشنهاد می‌کنید؟ (می‌توانید بیش از یک مورد را انتخاب کنید)

- تشکیل جلسه با گروه مخاطب، ذی‌نفعان و استفاده‌کنندگان بالقوه برای معرفی نتایج پژوهش
- انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی داخلی
- انتشار مقاله در مجلات علمی - پژوهشی خارجی

معاونت پژوهشی و فناوری

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

- انتشار نتایج پژوهش در روزنامه‌ها و مجلات کثیرالانتشار
- انتشار نتایج در خبرنامه‌ها و بولتن‌های درون‌سازمانی
- ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای داخلی
- ارائه در کنفرانس‌ها و سمینارهای خارجی
- ارائه یافته‌های پژوهش به خبرنگاران و شرکت در مصاحبه‌ها
- ارسال خلاصه یا گزارش کامل برای گروه‌های هدف
- قرار دادن خلاصه یا گزارش کامل طرح بر روی وبسایت برای دسترسی استفاده‌کنندگان بالقوه
- تهیه راهنما، بروشور، کتابچه، و غیره به زبان ساده و متناسب با مخاطبین
- انجام اقدامات لازم برای تجاری‌سازی نتایج پژوهش (ثبت اختراع، عقد قرارداد با صنعت و غیره)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

۴. چکیده طرح تحقیقاتی:

مقدمه سرمایه گذاری در سلامت مادران یکی از عناصر مهم و ضروری در دستور کار کشورهاست. بررسی موربیدیت‌ها شدید مادری و یا موارد نزدیک به مرگ می تواند به عنوان شاخص جدید و مفیدتری برای بررسی کیفیت خدمات مراقبت مادران و به عنوان استراتژی مؤثر برای کاهش مرگ و میر مادران استفاده شود چرا که علاوه بر بررسی های بیشتر به دلیل تعداد بالای موربیدیتی ها نسبت به مورتالیتی ها، امکان انجام مصاحبه و کسب اطلاعات دقیقتر از مادر بدلیل زنده بودن وی وجود دارد. این مطالعه با هدف تعیین علل ریشه ای موربیدیتی شدید مادری با استفاده از روش تحلیل ریشه ای علت به منظور معرفی این شیوه تحلیلی، به حوزه های اجرایی درمان و بهداشت دانشگاه ها در نظر گرفته شد تا در بهبودی سلامت مادران اثر گذار باشیم.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر، یک مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع سری موارد است. در این پژوهش براساس اطلاعات ثبت شده در سامانه MCMC معاونت درمان، لیست مادران پرخطر استخراج شد و موارد موربیدیتی های شدید مادری در سه دسته اختلالات خونریزی دهنده، اختلالات هیپرتانسیو و اختلالات سیستمیک (بیماری زمینه ای) بصورت هدفمند تقسیم شدند. سپس از هر دسته بطور تصادفی ۳ الی ۴ نمونه بررسی شدند. اطلاعات موردنیاز جهت تدوین داستان موربیدیتی با استفاده از پرونده های موجود در بیمارستانها و مراکز جامع سلامت، مصاحبه با مادران دچار عارضه، مصاحبه با پرسنل بهداشتی و درمانی مرتبط با پرونده گرفته شد. علل مرتبط با موربیدیتی براساس نظر تیم تحلیل ریشه ای که متشکل از یک متخصص زنان و زایمان عضو هیئت علمی، یک نفر عضو هیئت علمی گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی و در صورت وجود بیماری زمینه ای یک نفر از متخصص مربوطه و تیم تحقیق براساس چک لیست تحلیل ریشه ای علت که متشکل از عواملی نظیر عوامل مربوط به خدمات بهداشتی و درمانی (عوامل انسانی و ساختاری)، وضعیت خانوادگی و اجتماعی و وضعیت بیماری مادر دچار عارضه بود، تعیین گردید. در پایان راهکارهای لازم ارائه شدند.

یافته‌ها: یافته ها نشان داد، عوامل انسانی از دسته عوامل مربوط به خدمات بهداشتی و درمانی بیش از هر علتی زمینه ایجاد موربیدیتی مادر را فراهم نموده است. از این دسته دانش و مهارت ناکافی ارائه دهندگان خدمت، عدم رعایت دستورالعمل ها و

¹Medical Care Monitoring Center

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

نتیجه‌گیری: براساس نتایج این تحقیق، نیروی انسانی مهمترین عامل در زمینه ایجاد موربیدیتی مادران می باشد. بنابراین بایستی بر ارتقا سطح دانش، مهارت و تبحر علمی آنها در جهت کاهش عوارض و مرگ و میر مادران و نوزادان بیش از پیش تاکید شود.

کلیدواژه‌ها: عوارض بارداری، موربیدیتی شدید مادری، تحلیل ریشه ای علت، مادران نجات یافته از مرگ

۵. عنوان(ها) و آدرس اینترنتی مقاله (های) مستخرج از طرح:

الف. مقاله فارسی:

عنوان: تحلیل ریشه ای علل موربیدیتی شدید مادری(مادران نجات یافته از مرگ) در شهر اصفهان ارائه شده در همایش کشوری مامایی و سلامت زنان مشهد

[http:// cong-ami2019.mums.ac.ir](http://cong-ami2019.mums.ac.ir)

ب. عنوان مقاله انگلیسی:

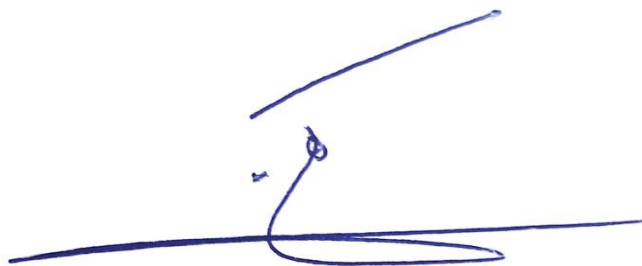
Title: Promotion of Maternal Health through Root Cause Analysis of Severe Maternal Morbidity (maternal near miss) in Isfahan, Iran, ۲۰۱۸

[http:// Journal of Education and Health promotion](http://Journal of Education and Health promotion)

۶. تصاویر حاصل از نتایج انجام طرح تحقیقاتی ([Max: ۲۰۰ Kb | JPG,PNG,GIF](#))

امضاء مجری طرح پژوهشی

دکتر شهناز کهن

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

راهنمای استخراج و نگارش پیام‌های پژوهشی

از آنجائی که یکی از اهداف مهم ترجمان و تبادل دانش، انتقال نتایج از پژوهش‌ها به ذی‌نفعان می‌باشد. لذا معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پیام‌های مستخرج از طرح‌های تحقیقاتی انجام شده در دانشگاه را علاوه بر درج در «پایگاه نتایج پژوهش‌های سلامت کشور» آنها را با استفاده از روش‌های مؤثر در اختیار مخاطبان قرار دهد. این راهنما، به منظور کمک به پژوهشگران و مجریان طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه برای استخراج و نگارش پیام‌های پژوهشی تهیه شده است.

با توجه به اینکه پیام‌های پژوهش توسط مجری طرح تحقیقاتی نوشته می‌شود، بنابراین، مسؤولیت صحت محتوای آنها بر عهده وی می‌باشد. هر پیام پژوهشی شامل ۴ بخش به شرح ذیل می‌باشد.

عنوان پیام خبر: عنوان خبر یا پیام پژوهشی حداکثر یک سطر و شامل یک جمله خبری است که بر اساس مهم‌ترین یافته پژوهش نوشته می‌شود. به عنوان مثال، چنانچه نتیجه پژوهش حاکی از تاثیر مصرف دارچین بر کنترل بیماری دیابت نوع ۲ باشد، می‌توان عنوان « مصرف دارچین در کنترل دیابت نوع ۲ موثر است» را انتخاب نمود.

مقدمه و اهمیت موضوع: شامل مقدمه‌ای کوتاه و حداکثر ۳ تا ۴ جمله است که در آن به معرفی مسأله و اهمیت آن و در صورت نیاز جامعه آماری و تعداد نمونه پرداخته می‌شود.

متن پیام پژوهشی: پیام پژوهشی، خلاصه و یا چکیده پژوهش نیست. پیام پژوهشی خلاصه مهم‌ترین یافته‌های طرح به زبانی ساده و غیرتخصصی است. مخاطب اصلی پیام پژوهشی، عموم مردم هستند. حتی در مواردی که مخاطب، گروهی غیر از عموم جامعه است، باز هم می‌بایست نهایت تلاش صورت گیرد که پیام پژوهشی به زبانی ساده و با کمترین تعداد واژگان تخصصی نوشته شود.

پیشنهاد برای کاربرد نتایج: در این بخش، پژوهشگر به صورت اختصاصی و عملی حداکثر در ۲ یا ۳ جمله، مهم‌ترین کاربردهای نتایج پژوهش را می‌نویسد.

نمونه پیام پژوهشی

مقایسه دو روش مختلف تدریس: آموزش حضوری و آموزش الکترونیکی مبتنی بر وبلاگ به

شیوه بحث گروهی

عنوان خبر: آموزش الکترونیکی مبتنی بر وبلاگ منجر به افزایش یادگیری فراگیران می‌شود.

نوع مخاطب: اعضای هیات علمی، مدیران و سیاست‌گزاران

مقدمه و اهمیت: با توجه به اهمیت آموزش الکترونیک در آموزش علوم پزشکی، طراحی و راه اندازی تکنیکهای نوین آموزشی اهمیت دارد. مطالعه‌ی حاضر با هدف مقایسه‌ی دو روش آموزش حضوری و آموزش الکترونیک مبتنی بر وبلاگ به روش نیمه تجربی بر روی ۱۱۴ نفر از دانشجویان رشته تغذیه انجام شد.

پیام برای اعضای هیأت علمی: آموزش الکترونیکی مبتنی بر وبلاگ در مقایسه با آموزش حضوری به طور معنی‌داری در فراگیران اثرگذار می‌باشد.

پیام برای مدیران و سیاست‌گزاران: با توجه به کارآمدی آموزش الکترونیکی مبتنی بر وبلاگ نسبت به آموزش حضوری در ارتقای سطح یادگیری، اتخاذ سیاست‌های تشویقی برای ترغیب اعضای هیأت علمی برای استفاده از این روش ضروری است.

پیشنهاد برای کاربرد نتایج: استفاده از وبلاگ‌ها به عنوان فرصتی مناسب برای آموزش الکترونیک می‌تواند در ارتقای سطح آموزش مؤثر باشد. با این حال، فرهنگ‌سازی و افزایش مهارت‌های رایانه‌ای از ضروریات استفاده از این روش می‌باشد.

نمونه پیام پژوهشی

Effect of exercise therapy on quality of life of patients with multiple sclerosis in Iran: a systematic review and meta-analysis

عنوان خبر: ورزش در بهبود بیماری ام اس مؤثر است.

نوع مخاطب: مردم و رسانه‌ها، پزشکان، مدیران و سیاست‌گزاران

مقدمه و اهمیت: ام اس یک بیماری مزمن و پیش‌رونده است که از طریق ناتوانایی‌هایی که بر کیفیت زندگی افراد تاثیر می‌گذارد تشخیص داده می‌شود. پژوهش حاضر یک مطالعه مرور سیستماتیک و فراتحلیل است که در آن میزان تاثیر ورزش در کیفیت زندگی بیماران در ابعاد جسمانی و روانی بررسی شده است.

پیام برای مردم: ورزش در بهبود بیماری ام اس مؤثر است.

پیام برای پزشکان: میزان اثربخشی تمرینات ورزشی با پروتکل‌های مختلف در ارتقای سلامت ذهنی و جسمی و کیفیت زندگی مبتلایان به ام اس در جامعه ایرانی تا ۹۵ درصد می‌باشد.

پیام برای مدیران و سیاست‌گزاران: با حمایت از بیماران ام اس برای انجام تمرینات ورزشی، علاوه بر تسریع روند بهبود، می‌توان هزینه‌های درمان را تا حدود زیادی کاهش داد.

پیشنهاد برای کاربرد نتایج: شواهد بسیار قوی برای تایید تاثیر ورزش در بهبود بیماری ام اس وجود دارد. با این وجود، مطالعات بیشتری برای طراحی و ارائه یک برنامه ورزشی مؤثر مورد نیاز می‌باشد.